

Remiss av PM ang. förlustelpriset i stamnätstariffens energiavgift (2016/650)

Energiföretagen Sverige representerar en bransch som möjliggör en långsiktig hållbar utveckling. Energiföretagen Sverige är en branschorganisation, bildad av medlemmarna i Svensk Energi och Svensk Fjärrvärme. Vi samlar företag som producerar, distribuerar, handlar med och lagrar el, värme och kyla. Våra medlemmar levererar energi varje sekund, året runt, till hushåll, stora och små företag och samhälle.

Föreningen välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på Svenska kraftnäts förslag om att från 2020 införa ett rörligt förlustelpris för stamnätstariffens energiavgift.

Såväl elnät som elproduktion karaktäriseras av långsiktiga investeringsbeslut. Stamnätavgiftens sammansättning och utveckling är därmed en viktig investeringsförutsättning vilket i förlängningen påverkar elkonsumenternas totala elkostnad. Samtidigt måste framhållas att stamnätavgiftens andel av den elkostnaden varierar mellan olika kundkategorier vilket bör beaktas vid förändringar.

Generella synpunkter

Energiföretagen delar Svenska kraftnäts (SvK) uppfattning rörande vikten av att alla aktörer på elmarknaden möter korrekta prissignaler (vid alla tidpunkter och på alla platser), speciellt då en ökad andel icke planerbar elproduktion också ökar värdet av flexibilitet i såväl produktion som användning av el. Samtidigt måste detta alltid vägas mot fördelarna med förutsägbarhet och transparens, inte minst för hushållskunderna.

Energiföretagen menar att SvK:s förslag till förändring är vällovlig, men att det i konsekvensbeskrivningen saknas en helhetsbild av hur det kommer att hanteras i de underliggande näten, där den centrala frågan är om det kommer att uppstå en nytta som överstiger kostnaderna. Föreningen ställer sig tveksam till att den föreslagna förändringen i praktiken kommer att vidareföras till kunder i underliggande nät på ett sådant sätt att det får de avsedda effekterna. Elnätsföretagen får däremot en ökad administrativ börda som snarare kommer utgöra en ökad kostnad för slutkunden. I brist på bättre underlag avråder föreningen därför från att koppla stamnätstariffens energiavgifter till ett spotprisrelaterat elpris.

Föreningen inser att det egentligen inte ligger i SvK:s uppdrag att utreda det praktiska genomförandet, men anser att det trots allt finns anledning att detta görs då det kan ifrågasättas huruvida förändringen kommer att uppfylla syftet.

Energiföretagen uppmanar SvK att tillsätta en grundlig utredning av hela stamnätstariffens sammansättning, med målsättningen att från ett helhetsperspektiv analysera förutsättningarna och hinder för att ge korrekta styrsignaler för olika typer av nätanvändare. En fråga som blir alltmer angelägen i takt med den pågående energiomställningen. I sammanhanget vill föreningen även hänvisa till Svensk Energis svar på resmisen "Stamnätstariffens utformning och allmänna

avtalsvillkor 2016" daterat 22 oktober 2014.

Föreningen instämmer i att eventuella förändringar lämpligen sker först i samband med att den nya regleringsperioden inleds 1 januari 2020.

Ökade andelar icke planerbar elproduktion i kraftsystemet kommer med stor sannolikhet att leda till större volatilitet i elpriserna, och det är av fundamental betydelse att dessa signaler i stor utsträckning också ska nå alla aktörer på elmarknaden. Samtidigt visar historien att stora prissvängningar med höga prisstoppar har en negativ påverkan på slutkundernas förtroende såväl för elmarknaden i sig, som för elföretagen. Självklart är det också elföretagen som är huvudansvariga för kommunikationen med sina respektive kunder för att bygga förtroende, men föreningen vill i sammanhanget påpeka vikten av att myndigheter som SvK, Energimarknadsinspektionen och Energimyndigheten axlar en del av bördan.

Specifika synpunkter

Enligt Energiföretagen bör konsekvensanalysen utvidgas med hur förändringen kan komma att hanteras i underliggande nät och konsekvenser för slutkund. Vidare bör perioden omfatta en period längre än tre år samt även innefatta perioder med stigande priser.

Föreningen menar att kostnadsbesparingen för uttagskund behöver utvecklas eftersom efterföljande merarbete inte är belyst. Kostnaden för att hantera en variabel energiavgift bör ställas mot nyttan. Därför är det svårt att bedöma just energiavgiften isolerat, utan det bör ses i ett större sammanhang. Ett positivt bidrag i kalkylen kan t.ex. vara möjligheten att optimera investeringar i nätet p.g.a. att kunderna omfördelar sin last. En förändring i avgiften är sannolikt bara en av pusselbitarna för att öka efterfrågefleksibiliteten.

Av förslaget framgår att SvK avser använda ett fast påslag för administration. Då energiavgiftens syfte är att ge korrekta styrsignaler och inte finansiera SvK:s verksamhet ställer vi oss principiellt frågande till om den administrativa avgiften är i linje med SvKs uttryckta ambition.

En central fråga på elmarknaden i dag är hur efterfrågefleksibiliteten kan öka. Ur detta perspektiv menar Energiföretagen att det behövs en bred diskussion om tariffutformningen på stamnät, regionnät och lokalnät. Många överväger om dagens säkringstariffer i framtiden borde ersättas av effekttariffer. I huvudsak avser dessa överväganden om dagens abonnemangsavgift i säkringstarifferna, som beror på storleken på kundens huvudsäkring, ska ersättas av en effekttariff med en fast avgift och en effektagift för utnyttjad effekt varje månad.

Det intressanta skulle vara ifall SvK genomförde en större översyn av sin tariffutformning. Om stamnätstariffen kunde bli mer påverkbar genom en större andel rörliga avgifter? Om dagens effektagifter för abonnerad effekt kunde ersättas av avgifter för utnyttjad effekt? Här bör SvK beakta de överväganden övriga nätföretag gör. Det som diskuteras är om det behövs en ökad differentiering av överföringsavgifterna. I detta fall avses dock i förväg bestämda avgifter under i förväg bestämda tider för låglasttid och höglasttid.

Stockholm som ovan,
Energiföretagen Sverige

Pernilla Winnhed
Verkställande direktör

Magnus Thorstensson
Marknad